

„Nejvíce bude tratiť Evropa, Američané si polepší.“ Expremiér Čarnogurský má k Ukrajině slova, která nepotěší

- CZ24 News | 30. června 2022

EU/USA/RUSKO: POLOČAS ROKU HRŮZY „Na konfliktu na Ukrajině nejvíc prodělá samotná Evropa.“ Bývalý slovenský premiér Ján Čarnogurský považuje za hlavní původce války USA a EU. Radí Rusko nepodceňovat, přiznává, že mírové rozhovory zatím nejsou aktuální, bez přímé pomoci NATO podle Čarnogurského nemá Ukrajina proti Rusku šanci uspět.

Tento rok dominuje našim životům válka na Ukrajině. Tu bez diskuse rozpoutal ruský prezident Vladimir Putin, kterého můžeme přes různé výklady těch příčin označit jako agresora. Ohlížet se zpět už nemá smysl, ale pokud tak učiníme, co jsou podle vašeho názoru základní faktory vzniku této války?

Promiňte, ale já se musím ponejprv ohradit proti tomu označení Ruska či Putina jako agresora.

Ta válka začala, protože USA a úřadující ukrajinská vláda společně připravily strategii vojenského ohrožení Ruska.

Takže Rusko bylo pouze obětí?

Já to vysvětlím na jednom názvu, který ty události pro mě symbolizuje - a to je Očakovo. Právě tam začali totiž Američané na ukrajinském území u hranic s Ruskem u Černého moře budovat vojenskou základnu, ze které by raketa s jadernou hlavicí doletěla do Moskvy za 7 minut. A z tohoto pohledu je pro mě jasné a logické, že Rusko jednoduše bylo nuceno zasáhnout.

Dovolím si úplně nesouhlasit, Rusko je pro mě agresorem, ať už byly příčiny jakékoliv...

Dobrá, ale prezident Putin - a na to si vzpomeňte - navrhl tehdy Ukrajině, aby přijala statut neutrality. Mohla to bez problémů učinit jako třeba Rakousko - v té době žádná ukrajinsko-americká smlouva o vojenské pomoci a podpoře neexistovala. Ale Ukrajina to jednoznačně odmítla. A já si osobně myslím, že Rusko pod tlakem USA, kterému nahrávala i Západní Evropa, v té době prostě nemělo jinou možnost, než začít bojovat a chránit své zájmy.

Západní Evropa a USA jsou tedy podle vás odpovědní za situaci na Ukrajině?

Ta zodpovědnost je velká a zračí se v ní neznalost Západu, který nebyl schopen se vcítit do mentality lidí v těchto oblastech, jejich problémů, priorit, a hlavně historie a složitosti vzájemných vztahů. Protože historicky tvoří Ukrajina už 100 let klíčové předpolí Ruska, je to tedy pevná část ruského perimetru, území ruského vlivu. A USA potom deklarují, že vynaložily 5 miliard dolarů na to, aby si ukrajinský lid mohl zvolit své politiky. Na co ta částka byla přesně použita, to nechci raději domýšlet.

Souhlasíte, že Rusko Ukrajinu neopustí, dokud nedosáhne určitého úspěchu, který by mohl Vladimir Putin prohlásit za splněný cíl své zvláštní operace?

Jistěže, je jasné, že musí předložit určité výsledky, dosáhnout minimálně na metu zabránění větší části či celého Donbasu. Teď může chtít totálně znemožnit Ukrajincům přístup k Černému moři, což by

znamenal, že Ukrajina se stane vnitrozemským státem. Neřekl bych, že si teď klade vyšší cíle, ale těchto se jen tak nevzdá. Vždyť Ukrajina byla budována jako protiruská základna Západu! Ukrajina je v tuto chvíli v defenzivě. Stačí se podívat na Donbas či Doněck. Posledním přístavem u Černého moře, který je ještě zatím v ukrajinských rukách, je Oděsa, pokud o ni přijde, pak už se z Ukrajiny stane definitivně vnitrozemský stát, jehož průmysl zůstal na Ruskem obsazeném východě země, takže Ukrajina se pak změní jen v zemědělský stát.

Pane Čarnogurský, nemůžete nicméně popřít, že ruská armáda a její výsledky zůstaly zatím za očekáváním...

To bych tak úplně netvrdil. Jistěže se čekalo zejména na začátku, že vše proběhne rychleji a jednodušeji, také selhávala logistika, ale dle mého soudu si Rusové dobyté pozice dokážou postupně upevnit, a ještě to území rozšířit, protože Rusko má druhou nejsilnější armádu na světě, silnější než kupříkladu Čína. Takže nepodceňujeme Rusy.

Jaké šance dáváte v tuto chvíli mírovým rozhovorům?

Určitě by se žádný způsob a žádné rokování, schůzka či setkání neměly vynechat, existuje-li byť jen malá pravděpodobnost úspěchu v podobě dohody, zastavení války a podepsání mírové smlouvy. A ani Putin si nemůže dovolit Západ úplně ignorovat. Ale že se to nedaří, vidíme, když Rusko prakticky neomezuje svou operaci na Ukrajině a Západ tam pro změnu dodává co nejvíce zbraní.

Leckdo říká, neposílejte na Ukrajinu zbraně, čím více zbraní, tím déle válka potrvá, a tím více lidí zemře?

To platí, souhlasím, že se tím vše jen zbytečně prodlužuje. Samotná Ukrajina nemá šanci, aby jen pomocí zbraní (bez přímé účasti NATO) tuto válku vyhrála.

Leží na Miloši Zemanovi, Angele Merkelové či Emmanuelovi Macronovi vina za přílišnou vstřícnost k Rusku? Lze například Miloši Zemanovi vyčítat, že ani po kauze Vrbětice svůj postoj k Rusku nezměnil? Vůči Putinovi otočil až po vypuknutí invaze.

Podívejte se, při vši úctě k zemím, jako je Česko a Slovensko, co může český prezident změnit svým postojem ve hře velmocí? A pokud jde o Merkelovou a Macrona, jejich vina tu určitě do jisté míry je, minimálně proto, že dopustili, aby se Evropa stala v podstatě americkou základnou.

Kdo bude z konfliktu na Ukrajině nakonec nejvíce profitovat?

Evropa bude trpět nejvíce, to je už jasné, zatímco Američané si skutečně polepší a stejně tak si polepší jejich největší konkurent Čína, která šikovně vyčkává a de facto se pořádně nepřiklonila ani na jednu stranu.

Jaký je to pocit, mít jako Slovák válku, kde se střílí a umírají lidé v podstatě pár desítek kilometrů od sebe, v sousedním státu?

V každém případě jde o úplně jiný, dramatičtější pocit, než když se válčilo v Iráku, Afghánistánu nebo Sýrii. Tato válka se nás dotýká rozhodně mnohem více.